

2023 m. liepos 31 d.

Vilnius

Siunčiama tik elektroniniu paštu

Gerb. Jurgitai Sejonienei
Lietuvos Respublikos Seimo narei
El. paštas: jurgita.sejoniene@lrs.lt

DĖL VAIZDO IR GARSO ĮRAŠŲ DARYMO TEIKIANT ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS ĮTEISINIMO

Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija (POLA) gavo ir susipažino su Seimo narės Jurgitos Sejonienės siūstu 2023 m. birželio 30 d. raštu „Dėl vaizdo ir garso įrašų darymo teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas įteisinimo“, kuriuo inicijuota diskusija dėl galimybės teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas daryti vaizdo ir/ar garso įrašus (kūno kameros ir/ar kitos duomenų fiksavimo priemonės) įteisinimo (toliau – Iniciatyva). Susipažinus su siūloma Iniciatyva teikiame žemiau savo pasiūlymus ir komentarus.

Visų pirma, palaikome ir pritariame poreikiui užtikrinti sveikatos priežiūros specialistų, įskaitant slaugytojų, kurie lankosi pacientų namuose, saugumą. Vis dėlto, reiškiamo susirūpinimą, jog iniciavus vaizdo ir/ar garso įrašų darymą teikiant sveikatos priežiūros paslaugas t.y. tokius įrašus darant gydytojo kabinete arba paciento namuose kyla rizika, jog pacientų asmens duomenų apsauga gali būti pažeista. Asmens sveikatos duomenys yra laikomi specialios kategorijos asmens duomenimis, kuriems taikomi ypatingi apsaugos reikalavimai, tuo tarpu praktikoje vis dažniau susiduriama su išlaužimais į IT sistemas, duomenų vogimu, tyčiniu ar netyčiniu informacijos nutekiniu, nesame įsitikinę, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos turėtų pakankamai pajėgumų ir resursų užtikrinti tinkamą tokių duomenų apsaugą. Atkreipiame dėmesį, kad teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas, pacientams tenka apsinuoginti, atskleisti intymaus pobūdžio informaciją, todėl žinojimas, kad apžiūros patalpoje yra įdiegta garso ar vaizdo įrašus galinti daryti įranga, dalį pacientų galimai paskatintų vengti vizitų ar nebūti atvirais. Manome, kad siekiant užtikrinti sveikatos priežiūros specialistų apsaugą gydymo įstaigose, vaizdo ir/ar garso įrašai galėtų būti daromi sveikatos priežiūros įstaigų bendrose patalpose (pvz. koridoriuose), įdiegiant tokias papildomas priemones, kaip automatinis kabineto durų atidarymas, paspaudus „sos“ mygtuką, pranešimo siuntimo į registratūrą, ir pan.

Taip pat remiame ir pasisakome už slaugytojų, slaugytojų padėjėjų, vykstančių į paciento namus saugumą. Tuo atveju, jeigu būtų svarstoma galimybė daryti vaizdo ir/ar garso įrašus, siekiant užtikrinti jų saugumą, būtina aiškiai sureglamentuoti tokį procesą, perimant užsienio šalyse jau pasiteisinusias praktikas, nepažeidžiant asmens duomenų saugumui taikomų reikalavimų. Taip pat manome, kad turi būti skiriamas didesnis valstybės dėmesys šviečiant ir ugdant visuomenės supratingumą dėl pagarbos sveikatos priežiūros specialistams, siūlome šį aspektą įtraukti į numatomas vykdyti nacionalinėmis ir ES lėšoms finansuojamas visuomenės sveikatos raštingumo didinimo iniciatyvas.

Antra, pasigendame diskusijų dėl pacientų galimybės, gavus sveikatos priežiūros specialisto sutikimą, patiems įsirašyti sveikatos priežiūros specialisto suteiktą konsultaciją. Nors, šiuo metu teisinis reguliavimas nedraudžia pacientams, gavus sveikatos priežiūros specialisto sutikimą, daryti garso įrašą apie savo sveikatos duomenis – tokiu atveju pacientas turi teisę laisvai valdyti savo asmens duomenis (informaciją apie sveikatos būklę), kol šio įrašo metu nėra užfiksuojami gydytojo asmens duomenys, vis dėlto praktikoje apie tokią galimybę nėra diskutuojama. Pažymėtina, kad tokie įrašai galėtų būti naudingi tiek gydytojams, tiek ir pacientams, kadangi jų metu būtų užfiksuojama sveikatos priežiūros specialisto pateikiama informacija. Praktikoje susiduriama, jog

dėl didelės pateikiamos informacijos apimties, paciento fizinės ar emocinės būklės, pacientas ne visuomet atsimena visą sveikatos priežiūros specialisto pateikiamą informaciją, nors jam tokia informacija ir buvo suteikta.

Atsižvelgdami į problemos aktualumą, palaikome poreikį tolimesnei diskusijai ir informuojame, kad esame pasirengę aktyviai prisijungti prie šio klausimo nagrinėjimo. Taip pat pažymime, kad POLA turi daugiau nei 40 000 bendruomenės narių, todėl esant poreikiui galėtume suorganizuoti apklausą ir išgirsti tiesioginę pacientų nuomonę apie vaizdo ir/ar garso įrašų darymą.

Dėl tolimesnės informacijos, prašome kreiptis į POLA direktorę Neringą Čiakienę (mob. tel. +370 630 60636; el. paštas neringa@pola.lt) arba POLA teisininkę Faustą Šimonėlytę (mob. tel. +370 61822408; el. paštas fausta@pola.lt).

POLA yra skėtinė nevyriausybinė organizacija, šiuo metu vienijanti 30 onkologinėje srityje veikiančių nevyriausybinių organizacijų ir turinti daugiau nei 40 000 bendruomenės narių. POLA yra skaidri ir nepriklausoma, onkologinių pacientų interesus atstovaujanti organizacija, kurios misija – siekti proveržio ir gerinti onkologinių pacientų ir jų artimųjų gyvenimo kokybę vėžio išgyvenamumo, gydymo ir gyvenimo su onkologine liga srityse.

Pagarbiai
Neringa Čiakienė

POLA direktorė

